

patronat honorowy

PREZYDENT
miasta stołecznego
WARSZAWY

sesja postarowa

AMBASADA
KRÓLESTWA
DANII

PROGRAM

II Europejskiej Konferencji Samorządowych Specjalistów do spraw Energii

Warszawa, 5 - 6 października 2006 roku, Hotel Kyriad Prestige, ul. Towarowa 2

www.eo.org.pl

patronat
medialny

partnerzy

PROJEKT FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW

Intelligent Energy Europe

Warszawa, 5 - 6 października 2006 roku

Dzień 1: 5 października 2006

08:00 – 09:00 Rejestracja, kawa

09:00 – 10:00 Powitanie i wprowadzenie

Otwarcie Konferencji: Ludwik Węgrzyn, Prezes Związku Powiatów Polskich

Kazimierz Marcinkiewicz, Prezydent m.st. Warszawy

Marek Ziółkowski, Wicemarszałek Senatu RP

Zbigniew Michniowski, Wiceprezydent Bielska-Białej, Wiceprezes Stowarzyszenia Energie – Cités

10:00 – 10:45 Wykład wprowadzający: *Innowacyjne rozwiązania z zakresu zrównoważonej gospodarki energetycznej na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego*, Prof. Allan Johansson, Learning Labs for Distributed Economy, Szwecja

10:45 - 11:30 Przerwa na kawę/otwarcie sesji posterowej

11:30 - 13:00 Sesja plenarna: *Debata z udziałem lokalnych agencji energetycznych oraz specjalistów ds. energii*

Charakterystyka sesji:

Niniejsza sesja plenarna, ma na celu zainicjowanie dyskusji pomiędzy samorządami oraz przewodniczącymi głównych europejskich agencji energetycznych na temat podstawowych zagadnień dla rozwoju zrównoważonej gospodarki energetycznej na poziomie lokalnym. Dyskusja dotyczyć będzie następujących zagadnień:

sposobów inicjowania i wdrażania działań w zakresie zarządzania zrównoważoną gospodarką energetyczną w samorządach,

- warunków niezbędnych dla owocnego zarządzania energią na poziomie lokalnym,
- w jaki sposób ustawodawstwo może wspomagać sprawne zarządzanie energią?
Jaki rodzaj wsparcia jest potrzebny?

Przewodniczący sesji, wprowadzenie: Roman Doubrava (przewodniczący Grupy Doradczej przy Inicjatywie ManagEnergy), Energy Centre Bratislava, Słowacja

Uczestnicy debaty:

- Anatoliy Kopets, Lwów, Ukraina
- Sandro Picchiolutto, Modena, Włochy
- Suvi Holm, Tampere, Finlandia
- Sławomir Pasierb, FEWE, Katowice

13:00 – 14:30 Przerwa obiadowa

14:30 – 16:00 Równoległe sesje warsztatowe

Warsztat 1a. *Racjonalne wykorzystanie energii: urządzenia elektryczne i oświetlenie*

Charakterystyka sesji:

Urządzenia elektryczne w gospodarstwach domowych, biurach oraz są niezbędne w codziennym życiu i stanowią ważną część lokalnej infrastruktury technicznej. Z drugiej strony, znacznie

przyczyniają się do zużycia energii oraz generują związane z tym koszty. Niniejsza sesja ma na celu zaprezentowanie jak można zaradzić problemowi nadmiernego zużycia energii w gospodarstwach domowych, biurach oraz w infrastrukturze technicznej dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii zwiększających efektywność energetyczną samych urządzeń, modernizacji systemów energetycznych oraz promocję zachowań mających na celu poszanowanie energii.

Przewodniczący sesji: Martin Cahn, Stowarzyszenie Energie – Cités

Prelegenci:

- Berno Ram, Philips Lighting, Holandia
- Sławomir Pasierb, FEWE Katowice, *Polish Efficient Lighting Project (PELP)*

Warsztat 2a. Odnawialne Zasoby Energii: energia ciepła

Charakterystyka sesji:

Organizacja lokalnego systemu energetycznego opartego na wykorzystaniu biomasy wymaga zaangażowania firm i osób o różnych specjalnościach oraz precyzyjnej koordynacji ich działań. Poza zakupem technologii umożliwiającej produkcję energii cieplnej na bazie biomasy, konieczna jest organizacja systemu zapewniającego ciągłość dostaw. Taki system wymaga sprawnej koordynacji takich działań jak: zbiory, transport, przechowywanie oraz przetworzenie, zapewniające dobrą jakość paliwa. Niniejsza sesja ma na celu prezentację dobrych praktyk w zakresie organizacji systemu pozwalającego na ciągłą i niezawodną pracę ciepłowni biomasowej. Zaprezentowane zostaną także możliwości zwiększania wydajności systemów energetycznych opartych na OZE, poprzez integrację z technologiami wykorzystującymi inne źródła odnawialne, jak również zastosowanie innych technologii służących podwyższaniu wydajności systemu.

Przewodniczący sesji: Józef Neterowicz, Związek Powiatów Polskich

Prelegenci:

- Andrzej Koniecko, Wicestarosta Powiatu Lidzbarskiego: Ogrzewanie oparte na biomase: planowanie, finansowanie i tworzenie miejsc pracy
- Stanisław Gołębiowski, Grzegorz Kunikowski, EC BREC/CLN, Polska: przedstawiciel samorządów Hohendubrau i Zgorzelca: Prezentacja zintegrowanego projektu inwestycyjnego wykorzystującego biomasę oraz promieniowanie słoneczne – projekt finansowany w ramach Inicjatywy INTERREG Cross Border Co-operation
- Lars Tiberg, Szwecja: Metody zwiększania wydajności w systemach ogrzewania sieciowego opartych na biomase, poprzez odzysk ciepła odpadowego – doświadczenia szwedzkie.

Warsztat 3a. Planowanie energetyczne na szczeblu lokalnym

Charakterystyka sesji:

Celem sesji jest dyskusja nad rolą planowania energetycznego w samorządach, zarówno ze względu na znaczenie dla wewnętrznego zarządzania energią jak i ze względu na zwiększenie atrakcyjności dla prywatnych inwestorów z sektora energetycznego. Gminne plany energetyczne stanowią ważny element lokalnej polityki zrównoważonego rozwoju. Prezentacje wygłoszone w ramach tej sesji, mają na celu zilustrowanie jak lokalne planowanie energetyczne przyczynia się do rozwoju społeczno – gospodarczego. Dlatego też, przedmiotem dyskusji powinny stać się zagadnienia związane ze statusem prawnym oraz metodami planowania energetycznego, a także (jeżeli w ogóle) jak planowanie energetyczne powinno zostać powiązane z polityką środowiskową i przestrzenną gminy. Prezentacje powinny również podkreślić wagę konsultacji społecznych. Wynikiem niniejszej sesji powinny być wnioski dotyczące tego jak planowanie energetyczne powinno być prowadzone aby efektywnie wspierać rozwój lokalny oraz stać się narzędziem pozyskiwania prywatnych inwestorów.

Przewodniczący sesji: Pim Koegler, CEMR i Marcin Włodarski, EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej (wprowadzenie bazujące na polskich doświadczeniach)

Prelegenci:

- Edward Then, Miasto Bielsko-Biała: Zintegrowany system zarządzania energią w ramach Systemu Informacji o Terenie
- Harry Meerwijk, Agencja energetyczna Delft/Zoetermeer, Holandia: Udział społeczności lokalnych w procesach planowania i realizacji inwestycji energetycznych
- Pirit Lindholm, CEMR, Belgia: Prezentacja Przewodnika Energetycznego: Włączanie zagadnień energetycznych do planowania

16:00-17:30 Wizyty na wystawie posterowej, komunikat dotyczący zwycięzców konkursu na najlepszą prezentację posterową.

Otwarcie: Allan Mortensen, Ambasada Królestwa Danii

19:00 – 21:00 Uroczysta kolacja

Dzień 2: 6 października 2006

09:00 – 9.45 Wykład wprowadzający: *Finansowanie oraz dotacje dla inwestycji z zakresu zrównoważonej gospodarki energetycznej: przykłady najlepszych praktyk z Polski*, Prof. Maciej Nowicki, Fundacja EkoFundusz

9.45 – 11.00 Sesja plenarna: *Partnerstwo Publiczno – Prywatne oraz Publiczno – Publiczne na rzecz zrównoważonej gospodarki energetycznej*

Przewodniczący sesji: Boris Papousek, Agencja energetyczna Miasta Graz, Austria

Charakterystyka sesji:

Wysokie koszty inwestycyjne związane z wdrożeniem wydajnej, wysokiej jakości technologii często zniechęcają samorządy do realizacji inwestycji wykorzystujących nowoczesne technologie OZE. W wielu przypadkach, inwestycje angażujące publiczny i prywatny kapitał nie są darzone zaufaniem przez samorządy. Celem niniejszej sesji jest przeprowadzenie dyskusji nad procesami inwestycyjnymi, realizowanymi w formule Partnerstwa Publiczno – Prywatnego (PPP), zapewniającego przejrzystość w procesach wyłaniania partnerów oraz współpracy między nimi. Udział przedstawicieli banków ma na celu zaprezentowanie możliwości uczestnictwa banków w finansowaniu inwestycji realizowanych w formule PPP.

- Volker Kienzlen, KEA, Niemcy
- Grażyna Kasprzak, Bank Ochrony Środowiska: Odnawialne źródła energii i efektywność energetyczna jako obszar finansowania bankowego w Partnerstwie Publiczno - Prywatnym
- Bill Edrich, Kirklees, UK: System funduszy odnawialnych

11:00 – 11:30 Przerwa na kawę

11:30 – 13:00 Równoległe sesje warsztatowe

Warsztat 1b. *Racjonalne wykorzystanie energii: modernizacja budynków publicznych oraz systemów ciepłowniczych*

Charakterystyka sesji:

Budynki publiczne, ze względu na pełnione funkcje i związany z nimi sposób użytkowania, są narażone na zwiększone zużycie energii. Ciągły ruch interesantów oraz konieczność zapewnienia standardów pracy urzędnikom oraz interesantom, wymaganych przez regulacje prawne, czyni obiekty publiczne znaczącą częścią budżetu wydatków na energię. Niniejsza sesja ma na celu zaprezentowanie różnych rozwiązań zaprojektowanych i wdrożonych z myślą o poprawie wydajności energetycznej obiektów publicznych. Studia przypadków dostarczą przegląd działań opisujących działania integrujące rozwiązania mające na celu wykorzystanie OZE oraz poszanowanie energii.

Prowadzący: Peter Schilken, Stowarzyszenie Energie - Cités

Prelegenci:

- Werner Neumann, Frankfurt, Niemcy: Kampania CogenChallenge
- Jens Ole Hansen, COWI A/S, Dania: Efektywność energetyczna w budynkach na bazie wybranych studiów przypadku
- Bill Edrich, Kirklees, UK: Program wymiany kotłów grzewczych

Warsztat 2b. Odnawialne Zasoby Energii: energia elektryczna

Charakterystyka sesji:

Wiele nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej charakteryzuje się dużym udziałem obszarów wiejskich w strukturze zagospodarowania terenu. Dostarczanie energii elektrycznej do obszarów wiejskich może stanowić problem ze względu na uwarunkowania geograficzne, a co za tym idzie finansowe, związane z koniecznością budowy niezbędnej infrastruktury technicznej. Tymczasem obszary wiejskie posiadają potencjał dla rozwoju źródeł energii elektrycznej opartych na OZE, w postaci dużych obszarów rolnych, umożliwiających wykorzystanie różnych technologii. Niniejsza sesja ma na celu zaprezentowanie rozwiązań z zakresu planowania oraz dostępności technologii umożliwiających produkcję energii elektrycznej w oparciu o OZE na odległych obszarach wiejskich jak i w warunkach miejskich.

Przewodniczący sesji: Katarzyna Michałowska - Knap, EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej

Prelegenci:

- Friedhelm Naujoks, Miasto Bonn, Niemcy: Fotowoltaika i kolektory słoneczne w szkołach
- Waldemar Szyszko, Fundacja Elektryfikacji Obszarów Wiejskich: Re - elektryfikacja obszarów wiejskich - planowanie energetyczne oraz przyłączenie technologii OZE do sieci niskiego napięcia
- Tomasz Koprowiak, Burmistrz Gminy Kisielice: Rola i doświadczenia gminy w rozwoju lokalnej energetyki wiatrowej oraz współpracy z inwestorami.

Warsztat 3b. Planowanie energetyczne: wykorzystanie środków strukturalnych na projekty w obszarze zrównoważonej gospodarki energetycznej

Charakterystyka sesji:

Procedury administracyjne obowiązujące samorzady ubiegające się o dofinansowanie projektów z zakresu infrastruktury energetycznej zwykle faworyzują projekty uprzednio zapisane w gminnych planach energetycznych. W ramach niniejszej sesji, przekazana zostanie wiedza dotycząca procedur planowania energetycznego umożliwiającego identyfikację projektów posiadających duży potencjał dla działań w zakresie poprawy wydajności energetycznej, a także sposoby ich opisywania, dostosowujące do wymogów procedur ubiegania się o wsparcie finansowe ze środków strukturalnych.

Przewodniczący sesji: Grzegorz Wiśniewski, członek grupy doradczej ManagEnergy, EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej (wprowadzenie: wyzwania dotyczące wykorzystania środków strukturalnych na inwestycje energetyczne)

Prelegenci:

- Jana Cicmanova, Stowarzyszenie Energie-Cites: Jak lepiej wykorzystać środki strukturalne? Przykład działań w ramach projektu RUSE.
- Włodzimierz Mazurek, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: Finansowanie projektów ze środków strukturalnych oraz dofinansowanie z krajowych fundusz ekologicznych.

13:00 – 14:00 Przerwa obiadowa

14:00 - 15:00 Równoległe sesje warsztatowe

Warsztat 1c. Racjonalne wykorzystanie energii: podnoszenie świadomości w szkołach

Charakterystyka sesji:

Odpowiedzialne zachowania związane z wykorzystaniem energii wymagają wielu działań w zakresie edukacji dzieci i osób dorosłych. Studia przypadku, prezentowane w ramach niniejszej sesji, mają na celu przekazanie wiedzy na temat efektywnych metod edukacji w obszarze energii, prowadzonych przez agencje energetyczne, organizacje pozarządowe w lokalnych szkołach.

Przewodniczący sesji: Maria Stankiewicz, Polska Sieć Energie-Cites

Prelegenci:

- Michaela Moscoiu, Brasov, Rumunia – Kampania Display
- Bill Griffin, Hrabstwo Cork, Irlandia, SchooBIE-DO – Promocja zarządzania energią w budynkach szkolnych
- Janusz Król, Ekoenergia Cieszyn: Doświadczenia Stowarzyszenia Ekoenergia Cieszyn w działaniach edukacyjnych dotyczących energetyki zrównoważonej.

Warsztat 2c. Odnawialne Zasoby Energii: biopaliwa (tabor pojazdów administracji samorządowej oraz transportu publicznego)

Charakterystyka sesji:

W procesach gminnego planowania energetycznego, koszty generowane przez energię niezbędną do zasilania taboru pojazdów administracji samorządowej oraz transportu publicznego bardzo rzadko są uwzględniane. W szczególności transport publiczny posiada duży potencjał dla redukcji emisji, poprzez zastosowanie działań efektywnych ekonomicznie i ekologicznie, takich jak zastosowanie biopaliw. Niniejsza sesja ma na celu zaprezentowanie doświadczeń związanych z wykorzystaniem biopaliw w Europie, w pojazdach transportu publicznego i administracji samorządowej oraz bariery związane z produkcją i dystrybucją biopaliw.

Przewodniczący sesji: Kostas Konstantinou, Regionalna Agencja Energetyczna Środkowej Macedonii, Grecja (ekspert Grupy Doradczej Inicjatywy ManagEnergy, w zakresie biopaliw i zrównoważonego transportu)

Prelegenci:

- Jonas Ericson, Miasto Sztokholm, Szwecja: Promocja biopaliw i czystych pojazdów
- Adam Kupczyk, EC BREC/IEO: Doświadczenia we wdrażaniu biodiesla w autobusach miejskich w Polsce, projekt Local innovative Biodiesel (IEE/ALTENER)
- Jan Mańka, Podkarpackie Stowarzyszenie Producentów i Przetwórców Roślin Oleistych: Regionalny system organizacji lokalnych producentów bioolejów i biodiesela.

Warsztat 3c. Zintegrowane planowanie energetyczne

Charakterystyka sesji:

Planowanie energetyczne ma podstawowe znaczenie dla działań w zakresie OZE i racjonalnego wykorzystania energii. Zintegrowane planowanie energetyczne, rozumiane jako system obejmujący poziomy gminy, powiatu i regionu, połączony z systemami programowania gospodarczego, gospodarki przestrzennej oraz ochrony środowiska ma duże znaczenie dla wzmocnienia roli zrównoważonej gospodarki energetycznej w procesach rozwoju lokalnego i regionalnego. System zintegrowanego planowania energetycznego powinien stanowić podstawę dla rozwoju sektora energetyki odnawialnej, dostarczając dane na temat dostępności zasobów, stanu ich wykorzystania oraz zrealizowanych inwestycji. Taki system informacyjny pozwala prowadzić efektywny monitoring rozwoju sektora, identyfikować obszary warte wsparcia finansowego w ramach funduszy ekologicznych, a także służyć weryfikacji założeń polityki w zakresie energetyki odnawialnej.

Celem niniejszej sesji jest prezentacja i dyskusja dotycząca celowości planowania energetycznego na innych szczeblach samorządności, niż lokalny oraz o tym jak prawnie usankcjonowane związki z innymi systemami planistycznymi, mogą przyczynić się do rozwoju sektora OZE.

Przewodniczący sesji: Piotr Pawelec, Prezes Zarządu Podkarpackiej Agencji Energetycznej w Rzeszowie oraz Grzegorz Wiśniewski, EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej

Prelegenci:

- Katarzyna Zaparty-Makówka, Krajowa Agencja Poszanowania Energii, PL: Zintegrowane planowanie energetyczne - doświadczenia z programu CONCERTO (6 Program Ramowy),
- Hans Olsson, Miasto Malmö, Szwecja – Malmö Bo 01
- Jerzy Ziara, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego: Planowanie energetyczne na szczeblu regionalnym

15:00 – 16:00 Sesja Plenarna: Podsumowanie i zamknięcie Konferencji

Przedstawiciel Dyrektoriatu Generalnego ds. Transportu i Energii (DG TREN): Nowa inicjatywa DG TREN w obszarze zrównoważonej gospodarki energetycznej

Ogólne wnioski: Pim Koegler, CEMR i Gerard Mangin, Energie - Cités

Zamknięcie Konferencji: Andrzej Czerwiński, Przewodniczący Międzyparlamentarnej Komisji ds. Energii – Poseł na Sejm RP

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie